



ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์  
และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี  
Knowledge on Sexual Transmitted Infection Prevention and Sexual Transmitted  
Infection Preventive Behaviors of Adolescents  
in Muang District, Ratchaburi Province

รุ่งอรุณ สุทธิพงษ์<sup>1</sup> กริช เรืองไชย<sup>2</sup>

<sup>1</sup>สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

<sup>2</sup>สาขาวิชาการจัดการสถานพยาบาล โครงการจัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่น จำนวน 335 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ เก็บข้อมูลระหว่าง 20 มกราคม – 29 มีนาคม 2559 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 60.4 อายุเฉลี่ย 16.8 (SD=0.4) ปี อาศัยอยู่หอพักร้อยละ 51.6 ใช้เงินเฉลี่ย 48.2 (SD=3.8) บาท/วัน กิจกรรมนอกบ้านที่ทำเป็นประจำส่วนใหญ่คือ เรียนพิเศษร้อยละ 42.7 รองลงมาคือกินข้าวนอกบ้านร้อยละ 26.4 ช่วงเวลาที่อยู่นอกบ้านนอกจากเวลาเรียนปกติคือ 18.00-21.00 น. ร้อยละ 61.8 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์พบว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติ ตอบถูกร้อยละ 72.4 เอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น ตอบผิดร้อยละ 67.1 การใช้ถุงยางอนามัยถูกรู้วิธีสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ดีที่สุด ตอบถูกร้อยละ 90.8 เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของมนุษย์ในวัยเจริญพันธุ์ ตอบถูกร้อยละ 82.6 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากเพศหญิงและเพศชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเท่านั้น ตอบผิดร้อยละ 69.9 การเรียนรู้ทางด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องควรเรียนรู้ด้วยตนเอง ตอบผิดร้อยละ 79.6 เพศศึกษาต้องศึกษาจากคนที่มีประสบการณ์ทางเพศเท่านั้น ตอบผิดร้อยละ 60.3 ความอยากรู้ อยากเห็นในเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติธรรมดาของวัยรุ่นตอบถูกร้อยละ 65.4 การดูสื่อทางเพศเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ตอบถูกร้อยละ 71.8 และการปรึกษาเรื่องเพศกับพ่อแม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ตอบถูกร้อยละ 80.3 ส่วนพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์พบว่า มีการใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำร้อยละ 42.4 มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเพศกับบุคคลอื่นร้อยละ 50.2

**คำสำคัญ :** ความรู้ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ วัยรุ่น

ABSTRACT

The objective of this cross-sectional survey study was to determine knowledge and behaviors of sexual transmitted infection prevention in adolescents at Muang districts, Ratchaburi province the participants were 335 adolescents that selected with systematic random sampling. This study was conducted between 20 January - 29 February 2559. Data were analyzed with mean, standard deviation and percentage. The results revealed that most of the subjects were male



(60.4 %) and average age was 16.8 (SD = 0.4) years, living in the dorms (51.6%), pocket money 48.2 (SD=3.8) baht/day, the routine outside activities of the home, included special classes (42.7%), Diner (26.4%), outside the home in addition to the regular class time is from 18.00 to 21.00 hrs. (61.8%). Knowledge score included natural response (correct answer 72.4%), AIDS by having sex only (wrong answer 67.1%), use condoms properly to prevent sexual transmitted infection is best (correct answer 90.8%), sex is a matter of human maturity (correct answer 82.6%), sexual communicable diseases majority of female and male sex only (wrong answer 69.9%), the correct learning of sex education that is required to be self-learning (wrong answer 79.6%), sex education must learn from those who have sex experience only (wrong answer 60.3%), sex is common among adolescents to know (correct answered 65.4%), media sex is common among adolescents (correct answered 71.8%) and consult sex education with their parents is required (correct answered 80.3%). Behaviors of sexual transmitted infection prevention by using condoms regularly (42.4%) and exchange sex experience with others (50.2%).

**Keywords :** knowledge, prevention of sexual transmitted infection, adolescents

## บทนำ

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นอีกหนึ่งโรคที่มีพัฒนาการของการแพร่กระจายของเชื้อจากคนสู่คนโดยการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันซึ่งมีมากกว่า 30 ชนิดที่ยังเป็นปัญหาต่อสุขภาพที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส และปรสิต (WHO, 2014) ในประเทศไทยได้พบผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จำนวน 32,972 ราย อัตราป่วย 51.31 ต่อประชากรแสนคน ประกอบไปด้วยโรคซิฟิลิส (Syphilis) 2,037 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 3.17 ต่อประชากรแสนคน โรคหนองใน (Gonorrhoea) 7,312 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 11.38 ต่อประชากรแสนคน โรคหนองในเทียม (Non-Gonococcal urethritis, NSU, NGU) 2,270 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 3.53 ต่อประชากรแสนคน เป็นต้น (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2556) เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นมากที่สุดในกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี และยังคงมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นต่อไป มีอัตราป่วย 93.41 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 25 - 34 ปี มีอัตราป่วย 68.14 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป มีอัตราป่วย 48.40 ต่อประชากรแสนคน (กระทรวงสาธารณสุข, 2557) นอกจากนี้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ยังมีแนวโน้มการป่วยในผู้ที่มีอายุน้อยลงไปทุกปี จากการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค (2556) พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายและหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกน้อย นักเรียนเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากลองกับสิ่งที่แปลกใหม่ไปทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของเพศสัมพันธ์ นักเรียนจึงควรได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ก็จะส่งผลต่อการนำไปปฏิบัติที่ลดน้อยลง จังหวัดราชบุรีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการรายงานเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นที่มีจำนวนมาก (ศูนย์อนามัยที่ 4, 2556)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ระบบการศึกษาเรื่องเพศในโรงเรียน (School based HIV prevention program) เป็นมาตรการที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างถูกต้องเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ใช้เป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก่นักเรียนต่อไป



## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

## ขอบเขตของการวิจัย

### 1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรคือวัยรุ่นที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ประกอบไปด้วยนักเรียนจากโรงเรียนเบญจมราชูทิศราชบุรี มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,595 คน โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 1,709 คน โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 200 คน โรงเรียนแคทรยวิทยามีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 136 คน ในปีการศึกษา 2558 รวม 3,640 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือวัยรุ่นที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ประกอบไปด้วยนักเรียนจากโรงเรียนเบญจมราชูทิศราชบุรี โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนแคทรยวิทยา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 335 คน โดยการสุ่มอย่างเป็นระบบ

### 2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ธรรมชาติของวัยเจริญพันธุ์หรือวัยรุ่น สาเหตุของการเกิดโรค การปรึกษาเรื่องเพศกับผู้ปกครองและผู้มีประสบการณ์เรื่องเพศสัมพันธ์

2.2 พฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์คือ การป้องกันตนเองโดยใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งก่อนการมีเพศสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ

### 3. ขอบเขตพื้นที่

โรงเรียนเบญจมราชูทิศราชบุรี โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนแคทรยวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

### 4. ขอบเขตระยะเวลา

เก็บข้อมูล ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม พ.ศ.2559

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเฉลี่ยต่อวัน รายได้ของผู้ปกครอง กิจกรรมที่นักเรียนชอบทำนอกบ้าน ช่วงเวลาว่างในการทำกิจกรรมนอกบ้าน โปรแกรมสนทนาในสังคมออนไลน์ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความสอดคล้องของข้อความมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน สูตร KR-20 (อรุณ จิรวัดนกุล, 2552, หน้า 294-307) เท่ากับ 0.88 ความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27 - 0.73 และส่วนที่ 3



ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นด้านเพศ โดยใช้แบบบันทึกความถี่ในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และข้อมูลการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลอื่นด้านเพศ

## 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้ 1) ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่ทำการศึกษา 2) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้อำนวยการวิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนแคทรายวิทยา และโรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนในการทำการศึกษ 3) ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยขอความร่วมมือสำหรับการเก็บข้อมูลนักเรียนและทำการชี้แจงรายละเอียดของเครื่องมือและวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ 4) ผู้วิจัยเข้าพบนักเรียนและชี้แจงรายละเอียดของเครื่องมือและวัตถุประสงค์ในการศึกษาในครั้งนี้ 5) ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบเองและบันทึกข้อมูลลงแบบสอบถาม โดยให้นักเรียนตอบตามลักษณะข้อคำถามเป็นรายบุคคล 6) เมื่อเสร็จสิ้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูล หากเกิดข้อบกพร่องก็ทำการแก้ไขโดยให้เด็กนักเรียนทำเพิ่มเติม เมื่อข้อมูลมีความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยแสดงการขอบคุณต่อนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน 7) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบ และลงรหัสข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติต่อไป

## 3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## ผลการวิจัย

### 1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นชายร้อยละ 60.4 อายุเฉลี่ย 16.8 (SD=0.4) ปี อาศัยอยู่หอพัก ร้อยละ 51.6 ใช้เงินเฉลี่ย 48.2 (SD=3.8) บาท/วัน กิจกรรมนอกบ้านที่ทำเป็นประจำส่วนใหญ่เรียนพิเศษร้อยละ 42.7 รองลงมาคือกินข้าวนอกบ้านร้อยละ 26.4 ช่วงเวลาที่อยู่นอกบ้านนอกจากเวลาเรียนปกติคือ 18.00-21.00 น. ร้อยละ 61.8

### 2. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดังนี้ เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติตอบถูกร้อยละ 72.4 เอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้นตอบผิดร้อยละ 67.1 การใช้ถุงยางอนามัยถูกวิธีสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ดีที่สุดตอบถูกร้อยละ 90.8 เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของมนุษย์ในวัยเจริญพันธุ์ตอบถูกร้อยละ 82.6 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากเพศหญิงและเพศชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเท่านั้น ตอบผิดร้อยละ 69.9 การเรียนรู้ทางด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องควรเรียนรู้ด้วยตนเองตอบผิดร้อยละ 79.6 เพศศึกษาต้องศึกษาจากคนมีประสบการณ์ทางเพศเท่านั้นตอบผิดร้อยละ 60.3 ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติธรรมดาของวัยรุ่นตอบถูกร้อยละ 65.4 การดูสื่อทางเพศเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นตอบถูกร้อยละ 71.8 การปรึกษาเรื่องเพศกับพ่อแม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ตอบถูกร้อยละ 80.3 (ดังตาราง 1)



### ตาราง 1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข้อความ	ถูก	ผิด
นักเรียนคิดว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติหรือไม่	72.4	27.6
เอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น	32.9	67.1
การใช้ถุงยางอนามัยถูกต้องสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ดีที่สุด	90.8	19.2
เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของมนุษย์ในวัยเจริญพันธุ์	82.6	17.4
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากเพศหญิงและเพศชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเท่านั้น	30.1	69.9
การเรียนรู้ทางด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องควรเรียนรู้ด้วยตนเอง	20.4	79.6
เพศศึกษาต้องศึกษาจากคนมีประสบการณ์ทางเพศเท่านั้น	39.7	60.3
ความอยากรู้ อยากเห็นในเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติธรรมดาของวัยรุ่น	65.4	34.6
การดูสื่อทางเพศเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น	71.8	28.2
การปรึกษาเรื่องเพศกับพ่อแม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง	80.3	19.7

### 2. การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดย การใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำร้อยละ 42.4 ใช้เป็นบางครั้งร้อยละ 31.7 ไม่เคยใช้ร้อยละ 25.9 แสดงว่าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 57.6 และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเพศกับบุคคลอื่นเป็นประจำร้อยละ 50.2 บางครั้งร้อยละ 24.1 ไม่เคยร้อยละ 25.7 (ดังตาราง 2)

### ตาราง 2 การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข้อความ	การปฏิบัติ		
	ไม่เคย	บางครั้ง	ประจำ
การใช้ถุงยางอนามัย	25.9	31.7	42.4
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเพศกับบุคคลอื่น	25.7	24.1	50.2

หมายเหตุ : ผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์นั้นบ่งชี้ว่าการป้องกันได้ดี ให้เทียบได้กับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยการใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำ

### สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 16.8 (SD=0.4) ปี พักอาศัยอยู่ตามหอพัก ช่วงเวลาที่อยู่นอกบ้านหรือหอพักส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาตอนเย็นถึงเที่ยงคืน จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมดังกล่าว เป็นการเปิดโอกาสให้วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังอยากรู้ อยากเห็น อยากลอง มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย และบ่อยครั้ง อาจมีความเสี่ยงในการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์ (2557,1-12) พบว่าพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยมีอายุ 16.6 ปี ซึ่งครั้งแรกของการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้





ดูยางอนามัย แต่เมื่อมีเพศสัมพันธ์เป็นประจำก็จะลดและละเลยการใช้ดูยางอนามัย เมื่อเปลี่ยนคู่นอนก็จะไม่นิยมใช้ดูยางอนามัย เนื่องจากคิดว่าเพศตรงข้ามคงไม่มีพฤติกรรมของการมีเพศสัมพันธ์กับใครหลายคน

จากผลการศึกษายังพบว่า กลุ่มวัยรุ่นตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาบางอย่างยังไม่ถูกต้อง ได้แก่ เอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่เกิดจากเพศหญิงและเพศชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเท่านั้น การเรียนรู้ทางด้านเพศศึกษาที่ถูกต้องควรเรียนรู้ด้วยตนเอง และเพศศึกษาต้องศึกษาจากคนมีประสบการณ์ทางเพศเท่านั้น เป็นต้น ถ้าหากยังไม่ได้รับการศึกษาที่ถูกต้องก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พอเพ็ญ ไกรนรา (2556, 274-286) กล่าวว่าความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากได้รับข้อมูลข่าวสารแบบไม่ต่อเนื่องจึงส่งผลให้ความสนใจเกี่ยวกับเพศศึกษาลดน้อยลง นักเรียนให้ความเห็นว่าเรื่องเพศศึกษาควรศึกษาด้วยตนเองเพราะเป็นเรื่องส่วนตัวและไม่ควรเปิดเผย ส่วนข้อมูลที่กลุ่มวัยรุ่นตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบได้ถูกต้องคือรู้ว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติ การใช้ดูยางอนามัยถูกวิธีสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ดีที่สุด เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของมนุษย์ในวัยเจริญพันธุ์ ความอยากรู้ อยากเห็นในเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติธรรมดาของวัยรุ่น การดูสื่อทางเพศเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น และการปรึกษาเรื่องเพศกับพ่อแม่ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง หากไม่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดต่อการใช้ดูยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ดังเช่น วนิดา ชนินทุยทรวงศ์ (2550, 55-60) กล่าวว่าเพศสัมพันธ์ถือว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งรวมไปถึงการสร้างอารมณ์ทางเพศด้วย แต่ความผิดธรรมชาติของมนุษย์คือการเกิดการเจ็บป่วยจากการไม่ป้องกันตนเอง เช่น การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันและเปลี่ยนคู่นอนเป็นประจำจึงทำให้เกิดโรคมะเร็งร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป และสังคมเกิดความรังเกียจทำให้เป็นบุคคลไร้ซึ่งความสำคัญในสังคมนั้นๆ และจากการศึกษาของ เฉวตสรร นามวาท และสุพิยา จันทรมณี (2554, หน้า 66-67) สนับสนุนว่าการดูหนังโป๊ก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติสำหรับเพศชายที่ต้องการสร้างความต้องการทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนของตนเองและบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คู่นอนของตนเองไม่เกิน 3 คน ไม่จำเป็นต้องป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นคือ ใช้ดูยางอนามัยในขณะมีเพศสัมพันธ์เป็นประจำร้อยละ 42.4 ใช้เป็นบางครั้งร้อยละ 31.7 ไม่เคยใช้ร้อยละ 25.9 แสดงว่าไม่ได้ใช้ดูยางอนามัยเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 57.6 ส่วนการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเพศกับบุคคลอื่น มีร้อยละ 50.2 แสดงว่าวัยรุ่นอีกเกือบร้อยละ 50 ที่ไม่กล้าพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านเพศกับบุคคลอื่น ซึ่งถือว่าพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างยังมีการปฏิบัติที่น้อยและมีโอกาสที่จะติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์สูง ตลอดจนไม่เคยได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพ จึงมีโอกาสที่จะเป็นผู้แพร่กระจายเชื้อโรคสู่บุคคลอื่นในสังคมอีกด้วย การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จึงเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยของสังคมไม่ว่าจะเป็นตัวของวัยรุ่นเอง ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่ต้องให้ความสำคัญและช่วยกันส่งเสริมให้เกิดการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สอดคล้องกับการศึกษาของรัชกาญจน์ ประกอบธัญญศิริ (2556, 93-112) กล่าวว่า การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่ดีต้องอาศัยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ครอบครัว สิ่งแวดล้อม และบุคคลรอบข้างมาสนับสนุนเพื่อให้เกิดการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมส่วนบุคคลของนักเรียนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นให้มีความเหมาะสมมากขึ้น



## 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพฤติกรรมส่วนบุคคล ความรู้เรื่องการป้องกันโรคกับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นนอกเขตเมือง

2.2 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของภูมิภาคตะวันตก

## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2557). **แนวทางการดูแลรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์**. สืบค้นเมื่อธันวาคม 14, 2558, จาก [www.aidssti.ddc.moph.go.th/](http://www.aidssti.ddc.moph.go.th/)
- จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์. (2557). พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยกำหนดความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชายในสถานศึกษา จังหวัดอุดรธานี. **ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร**, 16 (ฉบับที่ 2) หน้า 1-12.
- ฉเวตสรร นามสวาท และสุเปีย จันทรมณี. (2554). **ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มนักเรียนประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- พอเพ็ญ ไกรนรา. (2556). ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี. **วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า**, 30, 274-286.
- รัชกาญจน์ ประกอบปัญญาศิริ. (2556). ยุทธศาสตร์การสร้างมาตรการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในเด็กวัยรุ่น. **วารสารเพชรบูรณ์สาร**, 15 (ฉบับที่ 2), 93-112.
- วนิดา ชนินทยุทธวงศ์. (2550). การทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น. **วารสารสวนปรุง**, 22 (ฉบับที่ 1), 55-60.
- ศูนย์อนามัยที่ 4. (2556). **รายงานประจำปี พ.ศ. 2556 กรมอนามัย**. สืบค้นเมื่อธันวาคม 12, 2558, จาก <http://www.hpc4.go.th/download/Report/annualReport56.pdf>.
- สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. (2556). **รายงานสถานการณ์โรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา**. สืบค้นเมื่อธันวาคม 14, 2558, จาก [http://www.boe.moph.go.th/files/report/20141128\\_31017647.pdf](http://www.boe.moph.go.th/files/report/20141128_31017647.pdf).
- อรุณ จิรวัดน์กุล. (2552). **ชีวิตที่ดีสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. ขอนแก่น : ภาควิชาชีวิตที่ดีและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- World Health Organization. (2014). **Sexually transmitted infections (STIs)**. Retrieved December 7, 2015, from [http://www.who.int/topics/sexually\\_transmitted\\_infections/en/](http://www.who.int/topics/sexually_transmitted_infections/en/)